

η ζωή σε κίνηση:

συνέντευξη στην ιρλανδία με τη Νεφέλη,
μα γεωργιανή μετανάστρια στην Ελλάδα

Τη συνέντευξη πήρε για λογαριασμό του 0151
το μπλογκ Spilt Milk (<http://spiltmilk.espivblogs.net/>)

0151: Γεια σου Νεφέλη. Είδαμε πρόσφατα ένα κείμενο σου στο *contrainfo* και θα θέλαμε να σου κάνουμε κάποιες παραπάνω ερωτήσεις γιατί κάποια πράγματα μας κέντρισαν, όπως π.χ. οι εμπειρίες σου μέσα από διάφορες χώρες που πέρασες, συμπεριλαμβανόμενης της Ελλάδας. Αρχικά, όμως, πώς θα χαρακτήριζες γενικά τη ζωή στη Γεωργία;

Δύσκολη από πολλές απόψεις. Όπως και παντού όπου υπάρχει τόση φτώχεια και εξαθλίωση, ο περισσότερος κόσμος έχει κλειστεί στον εαυτό του και λόγω της κατάστασης αυτό που τον απασχολεί είναι η επιβίωση. Μαζί με όλα αυτά, όλο και μεγαλώνει ο θρησκευτικός φανατισμός, παντού χτίζονται εκκλησίες, με τις διαφημίσεις που ζητούν τη χρηματική συνδρομή από τους τηλεθεατές να είναι σε πρώτο πλάνο μαζί με τις διαφημίσεις για φάρμακα. Στη χειρότερη κατάσταση βρίσκεται η νεολαία που πέραν της θρησκείας δεν έχει τίποτα κοινό με τη γενιά των γονιών της κι έχει καταμπερδευτεί για το πως θα συνδυάσει τα πατροπαράδοτα ήθη κι έθιμα με τον τόσο επιθυμητό δυτικό τρόπο ζωής.

0151: Ποια είναι η θέση της Γεωργίας γενικότερα στον Καύκασο; Πώς βλέπουν τις γείτονες χώρες;

Επικρατεί άγνοια για το τι γίνεται στο Αζερμπαϊτζάν, εκτός κι αν είναι εκλογές, κάποια συμφωνία / διαφωνία με τη Ρωσία, ή κάποιο ντοκιμαντέρ που με υπερηφάνεια δείχνει πως κάποτε ήμασταν μεγάλοι και τρανοί, και πως οι ορθόδοξες εκκλησίες στα εδάφη του Αζερμπαϊτζάν είναι μια απόδειξη του περασμένου μας μεγαλείου κλπ. Όσο για τη Ρωσία, μισούμε φανατικά οτιδήποτε έχει σχέση μαζί της και εννοείται πως σε τίποτα απ' όσα έχουν συμβεί δεν φταίμε εμείς αλλά οι κακοί μας γείτονες.

Τους Αρμένιους αγαπάμε να τους κοροϊδεύουμε γιατί είμαστε και πολύ καλύτεροί τους — τους έχουμε για ανέκδοτα, όπως συμβαίνει με τους Πόντιους στην Ελλάδα, και οι φράσεις τύπου «δεν είμαι και Αρμένισσα για να φορέσω αυτό» ακούγονται συχνά πυκνά γιατί εκτός απ' όλα τα υπόλοιπα έχουμε και καλύτερο γούστο... Εκτός από τις γειτονικές χώρες του Καυκάσου, με την Τουρκία τόσο η κυβέρνηση όσο κι ο κόσμος είναι αναγκασμένοι να έχουν καλές σχέσεις· η μεν κυβέρνηση λόγω διάφορων τούρκικων κατασκευαστικών και τηλεπικοινωνιακών εταιρειών, πολλές από τις οποίες έχουν το μονοπώλιο στην αγορά της χώρας, κι ο δε κόσμος, που δεν μπόρεσε να ξεφύγει πιο δυτικά, λόγω εργασίας που του προσφέρει η άλλοτε μισητή χώρα των βάρβαρων κατακτητών· μιας κι οι περισσότεροι Γεωργιανοί που δραστηριοποιούνται στο εμπόριο έχουν άμεσα ή έμμεσα να κάνουν με την Τουρκία απ' όπου και εισάγονται τα περισσότερα προϊόντα και είδη πρώτης ανάγκης.

0151: Σε κάποιες γειτονικές χώρες τελευταία έχουν αρχίσει και υπάρχουν κάποιες κινήσεις πολιτών. Στην Αρμενία για περιβαλλοντικά ζητήματα, στο Αζερμπαϊτζάν για την ελευθερία της έκφρασης κλπ. Υπάρχει κάτι τέτοιο στη Γεωργία;

Αν εξαιρέσεις ελάχιστους φοιτητές της πρωτεύουσας και ακόμη λιγότερα μέλη διάφορων ΜΚΟ, επικρατεί απόλυτη νέκρα. Μετρημένες στα δάχτυλα ενός χεριού οι φοιτήτριες που τολμούν να σχολιάσουν και να διαμαρτυρηθούν για δηλώσεις ιερών: κατά τη διάρκεια συχνών «επιμορφωτικών» ομιλιών τους στα πιο γνωστά πανεπιστήμια της χώρας, ιερείς λένε πως όταν γίνονται εκτρώσεις κάποιες φορές το 'παιδί' δήθεν γεννιέται

ζωντανό και οι γιατροί το βάζουν στα ψυγεία για να πεθάνει... Κι ακόμη λιγότεροι είναι αυτοί που βλέπουν κάτι το αφύσικο στο γεγονός πως μαζί με την πλαστική μύτη, η παρθενορραφή είναι η πιο συχνή αισθητική επέμβαση που γίνεται στη χώρα.

0151: Πώς αντιμετωπίζονται τα 'διαφορετικά' άτομα; Ποια είναι η θέση της σεξουαλικότητας;

Έχουν υπάρξει ουκ ολίγες περιπτώσεις όπου ομόφυλα ζευγάρια τουριστών έπεσαν θύματα κακοποίησης, όταν οι φιλόξενοι και πολύ βαρβάτοι Γεωργιανοί άντρες ανακάλυψαν τις σεξουαλικές τους προτιμήσεις. Όσο για ανθρώπους που είχαν ακόμη μεγαλύτερη ατυχία να γεννηθούν και να μένουν στη Γεωργία καταλαβαίνεις πόσο δύσκολη είναι η κατάστασή τους. Όποιος θέλει να έχει μια ξεκάθαρη εικόνα για το πως έχει η κατάσταση θα του πρότεινα να ρίξει μια ματιά σε ένα λινκ (<https://www.youtube.com/watch?v=djha0IjyC0c>) από ένα σχετικά πρόσφατο βίντεο όπου γίνεται ξεκάθαρο σε τι κατάσταση βρέθηκαν γύρω στα 10 άτομα που προσάβησαν να δείξουν πως δεν θέλουν να κρύβουν τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό ή να δέχονται βία και περιφρόνηση λόγω αυτού.

0151: Πώς αντιμετωπίζονται οι μειονότητες (Εβραίοι, Σβάνοι, Οσσέτιοι, λίγοι Αρμένιοι στον νότο);

Λόγω της οικονομικής κατάστασης μαζί με Γεωργιανούς έχουν αφήσει τη χώρα και πολλοί Εβραίοι, Αρμένιοι, Έλληνες κλπ. Όσοι δε έχουν απομείνει εκεί, δεν έχουν καμία στήριξη ούτε από τις εκάστοτε κυβερνήσεις που δεν φροντίζουν να παρέχουν μαθήματα γλώσσας σε παιδιά Εβραίων ή σε περιοχές με μεγάλη μουσουλμανική κοινότητα να χτίσουν τζαμί κλπ. Αλλά ούτε από τον κόσμο που αδιαφορεί παντελώς για την ύπαρξη αυτών των μειονοτήτων (οι Σβάνοι δεν θεωρούνται μειονότητα, είναι όπως οι Κρητικοί στην Ελλάδα). Εκτός δε από Εβραίους, Αρμένιους, Ρώσους κι Έλληνες που δεκαετίες τώρα ζουν στη Γεωργία, τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί ο αριθμός μεταναστών, κυρίως από Κίνα και Ινδία, που ζουν και εργάζονται στη Γεωργία. Και η χώρα αυτή και οι κάτοικοί της που ουσιαστικά ζουν από τα χρήματα που στέλνουν οι Γεωργιανοί μετανάστες στις οικογένειές τους, μιας και ένας στους πέντε Γεωργιανούς ζει στο εξωτερικό, δεν κάνει καμία προσπάθεια να βοηθήσει την ένταξη τους στην κοινωνία. Έτσι, όσο παράδοξο και παράλογο κι αν είναι, ο Γεωργιανός που δεν θα είχε να φάει αν δεν του έστειλε λεφτά κάθε μήνα η μάνα του, ο πατέρας του, η αδελφή του, ή κάποιο άλλο μέλος της οικογένειάς του, αντιμετωπίζει τον Κινέζο ή Ινδό μετανάστη που είχε την ατυχία να πάει εκεί με περιφρόνηση και μισαλλοδοξία.

0151: Υπάρχει κάποιος διαχωρισμός Ευρώπη / παράδοση ή ο κυρίαρχος διαχωρισμός είναι Ευρώπη / Σοβιετική Ένωση; Δευτερευόντως, πώς βλέπει ο κόσμος τη Σοβιετική Ένωση του Καυκάσου (Γεωργία + Αρμενία + Αζερμπαϊτζάν); Τη θυμάται και, αν ναι, ως τι;

Υπάρχει μια σύγχυση για το ποιο δρόμο να επιλέξει ο κόσμος: να παραμείνει πιστός στην παράδοση που επικρίνει π.χ. τις προγαμιαίες σχέσεις (γυναϊκών, μιας κι ο άντρας είναι άντρας οπότε όλα του επιτρέπονται!) που θέλει όλη την οικογένεια, παππούδες, θείους ξαδερφια, να ζουν μαζί· ή να τα ξεχάσουμε αυτά για χάρη ενός λαμπρού Ευρωπαϊκού μέλλοντος. Έτσι η νέα γενιά που δικαίως ζητά περισσότερες ελευθερίες, πολλές φορές έρχεται σε αντιπαράθεση με τη γενιά των γονιών και των παππούδων τους. Ο διαχωρισμός Ευρώπη / Σοβιετική ένωση δεν υφίσταται μιας και 'τα μαύρα χρόνια' του Κομμουνισμού έχουν παρέλθει και ο κόσμος, εκτός από ελάχιστες περιπτώσεις, έχει πάθει επιλεκτική αμνησία κι έχει να θυμάται μόνο τα όσα δεινά του προκάλεσε το καταπιεστικό αυτό καθεστώς.

0151: Θα την πάλευες να ζήσεις εκεί; Όχι.

0151: Πώς ήταν η μετάβαση στην Ελλάδα; Τι σου φάνηκε διαφορετικό στη ζωή εκεί;

Όταν άφησα τη Γεωργία, 13 χρόνια πριν (σ.τ.σ. τώρα είναι 25 χρονών), τα πράγματα εκεί ήταν ακόμη δυσκολότερα απ' ό,τι είναι σήμερα, να φανταστείς είχαμε ρεύμα και νερό μερικές μόνο ώρες την ημέρα. Όπως καταλαβαίνεις ήταν μεγάλη αλλαγή να βρεθώ σε μία χώρα που τότε δε ήταν και στα πολύ πάνω της. Επίσης, ήμουν τυχερή που βρέθηκα στη Θεσσαλονίκη που πιστεύω πως είναι από τις ομορφότερες πόλεις να ζεις κανείς. Όσο για την καθημερινότητα, βρήκα πολλές ομοιότητες: το ίδιο θρήσκος λαός που θεωρεί την πίστη του πιο σωστή απ' όλες τις άλλες, η ίδια γειτόνισσα που θέλει να ξέρει που πας όχι από κουτσομπολιό αλλά από ενδιαφέρον κλπ. (γέλια)

0151: Πώς αντιμετωπίζουν οι Έλληνες τη διαφορετική σεξουαλικότητα, τις μειονότητες, και γενικότερα οτιδήποτε το 'διαφορετικό';

Όπως το λες: ως κάτι το διαφορετικό.

0151: Πώς το βλέπεις ότι οι Έλληνες τραβάνε ζόρι με τους πρόσφυγες και το έχουν κάνει το λεγόμενο 'μεταναστευτικό', κεντρικό ζήτημα της ζωής τους;

Το λογικό θα ήταν να σκεφτεί κανείς πως λόγω της οικονομικής κρίσης και της αύξησης της εγκληματικότητας, υπεύθυνοι για την οποία πολλές φορές είναι οι μετανάστες, ο κόσμος έχει κλειστεί στον εαυτό του και αντιμετωπίζει ό,τι / όποιον είναι διαφορετικός με καχυποψία. Η αλήθεια είναι πως στην περίπτωση της Ελλάδας δεν συμφωνώ με την παραπάνω δικαιολογία για τους εξής λόγους: Πρώτον, η συζήτηση για το «μεταναστευτικό» ήταν της μόδας και προ κρίσης κι ο καθένας θεωρούσε πως έχει τη σωστότερη άποψη για το τι πρέπει να απογίνουν αυτοί οι ξένοι — που είναι καλοί όταν κάνουν τις δουλειές που εμάς μας κακοφαίνονται, αλλά δεν θέλουμε να τους φορτωθούμε εδώ και για πάντα... Επιπλέον, δεν δικαιολογώ τα όσα γίνονται σήμερα στην Ελλάδα με τις δολοφονίες, τους ξυλοδαρμούς και τις κακοποιήσεις δεκάδων ανθρώπων από φασιστικές ομάδες, και την κρυφή (και μερικές φορές όχι και τόσο κρυφή!) υποστήριξη τους από την κοινωνία που χαιρέται κι επικροτεί τα όσα συμβαίνουν επειδή η χώρα βρίσκεται σε δεινή οικονομική κατάσταση. Κι ο λόγος που δεν πιστεύω πως ο ρατσισμός οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην κρίση είναι πως και πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως π.χ. η Ισπανία, που έχει κι αυτή μεγάλο αριθμό μεταναστών, έχουν χτυπηθεί από την κρίση αλλά δεν σκοτώνουν όποιον είναι σκουρόχρωμος ή μιλάει άλλη γλώσσα...

0151: Αντιμετώπισης προσωπικά προβλήματα λόγω της ελληνιστικής συμπεριφοράς;

Κοίτα, ήμουν σε πολύ καλύτερη μοίρα απ' ό,τι η πλειοψηφία των υπόλοιπων μεταναστών, αν το πάμε συγκριτικά. Είμαι ζωντανή, κάτι που δεν ισχύει για πολλούς που δολοφονήθηκαν εξαιτίας της διαφορετικότητας τους εθνικότητας. Οπότε τα προβλήματα τύπου «δεν σε κάνω παρέα γιατί το επίθετό σου μου ακούγεται κάπως» δεν είναι και πολύ σοβαρά, ή δεν τα άφησα να γίνουν σοβαρά.

Καταρχάς λόγω της εμφάνισης δεν ένοιωθα ποτέ τον κίνδυνο πως κάποιος στο δρόμο θα με παρενοχλήσει με

κάποιο τρόπο εξαιτίας της καταγωγής μου. Φόβος που ήταν έντονος σε πολλούς μαθητές μου στο σχολείο ελληνικής γλώσσας «Οδυσσεάς», οι οποίοι ήταν από αφρικανικές και ασιατικές χώρες. Ενώ για πολλούς, το ότι η καταγωγή μου είναι από την Γεωργία για κάποιο λόγο σημαίνει πως είμαι και Πόντια, οπότε με το που μάθαινε κάποιος πως δεν είμαι Ελληνίδα αλλά Γεωργιανή είχα συνηθίσει να ακούω φράσεις τύπου «εντάξει μωρέ δικιά μας είσαι» που σημαίνει πως όποιος μετανάστης δεν είχε την τύχη να είναι από κάποια χώρα με μεγάλη ελληνική κοινότητα δεν ήταν 'δικός τους'.

0151: Χαίρεσαι που έφυγες από την Ελλάδα;

Ναι και όχι. Χαίρομαι από την άποψη πως ως μετανάστρια έφυγα από μία χώρα όπου στην προκειμένη φάση είναι πολύ δύσκολο να είσαι μετανάστης κι ως φοιτήτρια χαίρομαι επειδή δεν θα μπορούσα να συνεχίσω με τις σπουδές μου εκεί όπως έχει η κατάσταση τώρα. Από την άλλη, όμως, η Θεσσαλονίκη είναι η πόλη που έχω ζήσει τα περισσότερα χρόνια της ζωής μου, όπου έχω την οικογένεια και τους φίλους μου και είναι φυσικό να μην χαίρομαι που τους έχω αφήσει.

0151: Πώς είναι στην Ιρλανδία τώρα;

Δεν βλέπω κάποια τρομερή διαφορά σε σχέση με τους Έλληνες: η διαφορά για όσους πιστεύουν πως εδώ τα πράγματα είναι πολύ καλύτερα, πιστεύω είναι μόνο ως προς την επιφάνεια και πως η πλειοψηφία του κόσμου είναι και εθνικία και σεξιστές (αν πρόκειται για άλλους κι όχι τους φίλους τους) αλλά και αντισημίτες. Το κλασικό «δεν είμαι ρατσιστής, αλλά...» Υπάρχει κόσμος που παρόλο που γνωρίζει πως έχει η κατάσταση με τους πρόσφυγες, συνεχίζει να υποστηρίζει ότι το κράτος τούς παρέχει πολυτελή ξενοδοχεία, αμάξια και ποιος ξέρει τι άλλο... που όποιος είδε τις φωτογραφίες που βγήκαν στη φόρα πρόσφατα από τους ξενώνες, όπου στο ίδιο δωμάτιο είναι στοιβαγμένες δύο και τρεις οικογένειες ξέρει πόσο όλα αυτά απέχουν από την πραγματικότητα. (Βλέπε και <http://www.asylumarchive.com>)

Στον πολιτικό 'χώρο' στην Ιρλανδία, δε, όπως στην Ελλάδα ακούς και "αναρχικούς" να σου μιλάνε για το μεγαλείο του έθνους, έτσι κι εδώ πολλοί μιλάνε για καλό και κακό εθνικισμό, κυρίως σε ό,τι έχει να κάνει με το βόρειο-ιρλανδικό ζήτημα. Όσο για την πατριαρχία, η κατάσταση είναι ίδια με την Ελλάδα: οργανώσεις με τα περισσότερα μέλη άνδρες, που μιλάνε για όσα απασχολούν και ενδιαφέρουν κυρίως τους άνδρες, οι οποίοι όταν μεθάνε ξεχνάνε πως κατά βάθος είναι φεμινιστές και φέρνουν με χειρότερο σεξιστικό τρόπο σε συντρόφισσές τους απ' ό,τι άνδρες που δεν ασχολούνται με το άθλημα και πολλά τέτοια ωραία...

0151: Πώς θα χαρακτηρίζες τη θέση της καθολικής εκκλησίας στην Ιρλανδία; Θα μπορούσες να κάνεις μια σύγκριση με Γεωργία και Ελλάδα;

Η καθολική εκκλησία εδώ (ευτυχώς!) όλο και χάνει τη δύναμη και την επίδρασή της στον κόσμο. Βέβαια ακόμη έχει αρκετή δύναμη, κυρίως στον τομέα της παιδείας. Εδώ τα περισσότερα σχολεία είναι καθολικά, που σημαίνει πως τα παιδιά κάθε τόσο τα αναγκάζουν να πηγαίνουν σε εκκλησίες και να συμμετέχουν σε διάφορες τελετές. Αλλά σε αντίθεση με την Ελλάδα είναι μετρημένοι στα δάχτυλα οι νέοι, αλλά και τα μεγαλύτερης ηλικίας άτομα, που θα πάνε με τη θέλησή τους στην εκκλησία — κάτι που σε πολύ μεγάλο βαθμό οφείλεται σε ιστορίες βιασμών παιδιών από τους ευσεβείς ιερείς που κατάφεραν να βγουν στο φως και όπως είναι φυσικό απομάκρυναν τον κόσμο από την εκκλησία. Αλλά με τη Γεωργία πάλι δεν θα μπορούσα να κάνω κάποια σύγκριση γιατί εκεί η κατάσταση όλο και χειροτερεύει, με την εκκλησία να είναι ο οργανισμός που εμπιστεύεται το 60% του πληθυσμού σύμφωνα με μία πρόσφατη έρευνα, με τα ΜΜΕ να έρχονται δεύτερα στο 17% και την κυβέρνηση τρίτη στο 9%.

0151: Πιστεύεις ότι παλεύεται καλύτερα η ζωή εδώ;

Δύσκολα, πιστεύω, επειδή όσο θετικά διατεθειμένος κι αν είσαι πως μπορείς κάτι να κάνεις, απογοητεύεσαι όταν βλέπεις πως κανένας δεν θέλει να ασχοληθεί με ό,τι δεν έχει να κάνει με μπύρα και ράγκμπι...